

Psoriasis-kezelés Harkányban

Harkány 3600 fős város Magyarország délnyugati részén a horvát határ közelében. A klíma szubmediterrán, a hőmérséklet-ingadozások viszonylag alacsonyok, a napsütéses órák átlagos száma évi 2025.

Az Európában egyedülálló összetételű harkányi gyógyvíz átlagosan 62 °C hőmérséklettel tör a felszínre. Gyógyászati szempontból legjelentősebb ásványi anyaga a két vegyértékű kénvegyület, amely gáz alakban, a vízben oldott állapotban van jelen.

A harkányi termálvizet évtizedek óta használjuk a pikkelysömör kezelésére. A vízben oldott sók és a friss vízben található, onnan felszabaduló, a bőrön és a légutak hámján keresztül felszívódó kén-tartalmú gáz segítik a kóros folyamatok visszaszorulását.

Kutatási eredmények

A harkányi gyógyvíz antipszoriátikus hatásával kapcsolatos randomizált, vak vizsgálat első eredményei már rendelkezésre állnak. Eddig 50 mindkét nemű, 25-79 éves, krónikus-stacioner plakkos pikkelysömörben szenvedő beteget vontunk be a vizsgálatba. A gyógyvizet csoport tagjai 3 héten át gyógyvízben fürödtek (25 perces kádfürdő naponta 2x) és helyi kezelésként 0.1% dithranol kenőcsöt (naponta 1x) kaptak, míg a placebo csoport betegei csapvizet fürdőkét (25 perc naponta 2x) kaptak azonos helyi kezelés (0.1% dithranol kenőcs, naponta 1x) mellett. A betegek bőr állapotát az 1. és a 21. napon független bőrgyógyász szakorvos értékelte a PASI index segítségével. A 100% -os kiindulási értékhez képest a 21. napon a gyógyvizet csoportban a PASI érték $34.3 \pm 5,4\%$ -ra csökkent. Ugyanez a mutató a placebo csoportban $59.5 \pm 5.0\%$ volt. A különbség statisztikailag szignifikáns (Mann-Whitney U-teszt) és a harkányi gyógyvíz antipszoriátikus aktivitását mutatja.

Gyógyfürdőkórházunkban a pikkelysömörös betegek kezelése a természetközeli fürdőkúra és a klasszikus bőrgyógyászati terápia elemeinek felhasználásával zajlik. A komplex kezeléseket a friss, a kutaktól zárt rendszeren át érkező termálvizet tartalmazó kádfürdők köré építik, és kihasználják a vizsgálatok során felismert szinergisztikus lehetőségeket.

Az alapkezelés felépítése a következő:

- Első, állapotfelmérő szakorvosi vizsgálat
- Rendszeres szakorvosi felügyelet
- naponta 2x30 perces kádfürdő a kútról érkezett friss gyógyvízben
- fénykezelés (311 nm hullámhosszú UVB fényrel / PUVA kezelés)
- rövid kontaktusidejű anthralin (dithranol) kezelés
- szükség esetén más, nem szteroidos helyi kezeléseket
- Záró vizsgálat, összefoglaló szakorvosi lelet

Izületi szövődények esetén az alapkezelés a következőkkel egészül ki:

- Reumatológiai szakorvosi vizsgálat és folyamatos felügyelet
- A szakorvos által rendelt fizioterápiás kezeléseket

Kezelésinket elsősorban krónikus-stacioner plakkos pikkelysömörben és esetlegesen társuló ízületi panaszok esetén ajánljuk.

A fürdők boxokban elhelyezett kádakban történnek diszkrét körülmények között. A betegek közvetlenül az első kádfürdő után kapják a fénykezelést (az ellenjavallatok szigorú figyelembevételével). A második kádfürdő után 20 perces kontaktusidejű anthralin (dithranol) kezelést alkalmazunk. A kenőcsöt a kezelési idő végén gyógyvizes zuhanyozással, gyógyvizet tartalmazó tusfürdővel távolítjuk el a bőrfelszínről. Vendégeink részére bőrápoló kenőcsöt is biztosítunk.

A gyógyvízben fürdetett betegek bőrébe jól felszívódnak a helyi kezelésnél alkalmazott készítmények és a fényterápia során az ultraibolya sugarak is könnyebben eléri a bőr mélyebb rétegeit. Ennek alapján a termálvizes kádfürdőt követően a kenőcsök hatóanyagtartalmát a szokványoshoz képest mintegy negyedére csökkenthetjük és a kezelés során kisebb összdózisú ultraibolya fényt alkalmazunk.

Minden betegnél a kezelés beállítása egyéni. Súlyosabb betegek kezelésekor gyógyszereket is alkalmazunk. A pikkelysömör ízületi szövődményeinek kezelése a kórház klasszikus profiljába illik. Kiváló reumatológus és mozgásszervi rehabilitációval foglalkozó szakorvosaink, fizioterápiás asszisztenseink és gyógytornászaink segítségével enyhülnek a panaszok.

A bőrtünetek kezelése naponta 1,5-2 órát vesz igénybe (mozgásszervi panaszok esetén a fizioterápiás kezelések további időt igényelnek). A kezelési időpontok a lehetőségeink határáig igazodnak a betegek kívánságához, akik a nap jelentős részét pihenéssel, szabadidős programokkal tölthetik.

Ellenjavallatok:

- súlyos keringési problémák
- daganatos betegségek
- fertőző betegségek
- inkontinencia
- akut ízületi gyulladások
- trombózis
- kifejezett visszesség

A gyógykúrák 2-3 hetet vesznek igénybe, melynek első, intenzív szakaszában a Gyógyfürdőkórház biztosítja az elhelyezést és a megfelelő kezeléseket. Az elhelyezés háromcsillagos szállodai elhelyezésnek megfelelő színvonalon, kétágyas, fürdőszobás, televízióval, hűtőszekrényvel felszerelt szobákban történik. A teljes ellátás svédasztalos reggelit, menüválasztásos ebéded és a szobába szervírozott vacsorát takar.

Az utókezelések a kiválasztott négycsillagos szálloda egyikében történik, ahova már a szinte tünetmentes egyének kerülnek, illetve ahol szintén gyógyvízzel rendelkező medencékben, otthonosabb, kellemesebb környezetben folytatódik a kúra. A szállodákban tartózkodó betegek folyamatosan a kórház által biztosított szakmai felügyelet alatt vannak.

Pikkelysömör tájékoztató

A psoriasis krónikus lefolyású gyulladással járó bőrbetegség, amely spontán kiújulásokra hajlamos. Előfordulása 2-3%-ra tehető a világban de függ a földrajzi helytől és az etnikumtól is.

Minden életkorban és mindkét nemben előfordul, leggyakrabban a 2-3. évtizedben jelentkezik először. A pikkelysömör bármelyik életkorban megjelenhet, azonban két, viszonylag jól körülhatárolható betegcsoport határozható meg:

I. típus: általában 12-16 év közötti első jelentkezés, nehezebben tünet-mentesíthető, gyakori relapsus;

II. típus: 40 év körül jelentkezik először, könnyebben tünet-mentesíthető, ritkább relapsus.

Kialakulásában veleszületett hajlam és környezeti tényezők játszanak szerepet. Sokféle megjelenési formája van, a genetikai adottságok és a provokáló faktorok együttesen alakítják ki a jellegzetes képet.

A pikkelysömör a mai ismereteink alapján véglegesen nem gyógyítható, a kórkép relapsusokkal tarkított természetéből következően a betegeknek élethosszig tartó szakaszos, bőrgyógyász (izületi szövödmény esetén reumatológus) által irányított kezelésre és folyamatos bőrápolásra van szükségük. A legenyhébb klinikai formák kivételével a betegeknek általában évente egy alkalommal intézeti kezelésre is szükségük van. A terápiás lehetőségek palettája széles, a kenőcsöktől, a különböző fénykezelési modalitásokon át a szisztémás gyógyszerekig és újabban a biológiai kezelésekig terjed. A terápia tervezésénél rengeteg szempontot kell figyelembe venni (életkor, várható mellékhatások, a betegség típusa, szövödmények, kísérő betegségek megléte, későbbi gyermekvállalás). A kombinált kezelések a monoterápiánál hatékonyabbak és kevesebb mellékhatással járnak.

A fürdőkezelés a legrégebbi gyógymódok közé tartozik. A fürdő tisztítja a bőrt, eltávolítja a korábbi kenőcsmaradványokat. Használható pikkelyek, pörkők eltávolítására, fertőtlenítő adalékok hozzáadásával felülfertőzött bőrtünetek kezelésére, a szaruréteg hidratálására. A fürdők eltávolítják a bőrfelszínre jutott irritánsokat és allergéneket és fürdőkezelés után, a bőrgyógyászati kezelésben használ kenőcsök koncentrációja, illetve az UV fény mennyisége csökkenthető. A fürdőkezelés kiterjedten használatos a psoriasis modern kombinációs terápiájában.

Világszerte számos helyen hasznosítják a jelentősebb oldott anyag tartalmú termálvizet és természetes vizeket bőrbetegségek kezelésére. Gyakori, hogy a termálvízre alapozott bőrgyógyászati ellátás a gyógyforrások mellé települt, mozgásszervi betegségek ellátására szakosodott intézményekben, gyógyfürdőkben alakul ki.

A termálvizek bőrre kifejtett hatásának mechanizmusára vonatkozóan kevés modern módszerrel végzett vizsgálatot végeztek, de ezekből úgy tűnik, hogy a lokális hatás mellett a szervezet egészét befolyásoló faktorokkal is számolhatunk.